

ЈЕДНА СУМОРНА ФОРМУЛА

и она у систему ~~хладног~~ светског мира

Формула та одређује шта је то хладан

рат. Хладан рат, то је солизам, порек, мучитељство, злоупотреба људских талената и оних активних и оних пасивних. У оба табора се генери једнако иста: ~~ниш~~ наш, то је мир у свету, брига наша, то је наш бољи живот. ~~У оба~~ у оба табора се таленти гоне у предикцију средстава за мучење, а сви људи се гоне да трпе мучење, остварују уништење, фантазирају о самоуништењу. У оба табора се заборава: да се један део агресивних енергија мора претварати, и претвара се у кооперативну енергију, иначе нема живота. У оба табора се заборава да су људи једне заједнице, густо прирасли једни уз друге као бабе на гробу и да, стога, људи увек раде заједно и кад раде заједно заједно и кад раде поједино. Из свести о тој заједници изаша је народна: ~~што год~~ ко ради себи ради. Из исте свести о заједници, најтепљом, изаша је ~~не~~ ^{писан} крупног песника ~~Дана~~ Дана: ~~што је год~~ томе и ове је; ако се нека ларавит ради, и мени се ради; ако неке умре, и ја сам умре. Не питај кога те оглашују због, тебе оглашују. Они који су направили блекоту, тарлу и немилосрдну као зацеђена река, и себи су ~~бе~~ направили. Они који су направили друштво и кетете пијете у ~~нашој~~ ваздуху, и блакелистив су их направити. А пава је људска крв и при томе лагећењу, на обе стране: и по брзину, и по угљену, и по баријери, и по какавом кенце. Салициличке парале на обема странама возе летење у бојном реду: хладан рат.

Ако се та суморна формула пререди у мали литерарни

ни оглед, добије се отприлике ово. Йди неизменично иду напред и иду назад у моралу и цивилизацији, али су перманентно ларавити, у добру и у злу ларавити, и лечењу или приређују све исте историске појаве се увек другим и другим режијом, при чему, опет неизменично, људи бивају талентоване племенитији не што су били лете, или талентоване суровији и дивљији не што су били икада. Иако би могло ларавита човечанство допустити да историја буде једнолика у сценама, кад је већ тако једнолика у штафу свем. ~~Не~~ већ у штафу историје леже све исте клице, неке бар препеси остварење буду шта разноврснији, разрабенији, некада неочекивано дивљији, некада немилосрдни по страхотоме и ужасима. Грчки

трагичар Вехиа испиша је религиозно надахнуту реч: "Савим ужас доживи свој
 ужас. Премешана је то у разне језике. Чланчак о томе од ланах премеша је то
 на технички језик — данас биша још на музике интернационални језик — и до
 иста, свака страха за сразмерне кратке време доживи своју суперстрахоту.
 Једне од порода ланашице лежи у речи супер: шта боље или шта горе — то је
 у модетној пракси сваједне — или надпретити, надуплашити, надобити, надубити.
 Даровити људи од ланах знају да ниса суперпретова, суперсирти. Зар да човек
 једнако тактизира и препреденстваје, једнако да мрази, прети и свети се!
 зар да човек једнако буде пресечен, ласкан, глуп, зар да човек једнако
 страда, зар да стид и срам једнако дејствују наторујући, по старински,
 праен у обрвае и у самост! Не, не! Ако, решимо, Цезарима стоји писано да ће
 кроз пикну времена^у увек бити убијани — то је по Шекспиру, а Шекспир, међим,
 био је такође хероит — онда нека то буде, у низу случајева, убојним мечев,
 отсезањем главе на пољу, гушењем јастуцима, гушењем отрова^у писталаке хемиске
 усавршености, сгарењем у пламенима бензина. И тако леде и леде, кроз пикну
 му времена. Неки примитивни народ не острву, тако читаме, решио је да свага
 Цезаре натекне на јакм улицу и пусти га у мере да му тигер-ојкуа, она што
 јеле^у буде, естриза лежу поховину тела, а ~~Гарба~~ ^{Гарба} да остане^у на улици и позабави
 ечи и срца даровитих суија. Али тигер-ојкуа није разумела стид, сматра-
 та да тереју шегу с њом, узерите^у њом репом и преврнула га, и онда рашчере^у
~~чиром~~ чита и другу поховину Цезаре и обе поховине једнаго од суија. Бина
 ета и такође решије, код примитивца, нарване. Не знамо још један пример,
 решимо, како су у тект времена резирене окупације. Енглези су издржали три
 окупације, и трпели, нарване, под туђом управом, али се свечаносту забележили^у
 у својим историјама ~~што~~ ^{користи и настеђе} од бивших својих окупатора. Римљани
 су им утумили идеју: да сви не острву имају да се уједине; и показали им ~~чудо~~
 чудо: как се напреме путени, земљи^у хик се измени, и живот људи пренаста,
 Окупација Викинга скендинавских ланах је Енглезима ментичу грањева бреле-
 ва, — зар се у скендинавском епу не помиње викиншки брел^у који се тако даје
 сматати да стане у тарбу — научили их морепловству, резали у њима карактер
 оних који се неустрашиме носе с океанима, и најзад, научили их причати ~~мисли~~

ни чујете, на четири језика истовремено, истовјетне пресечне поруке и речи,
 истовјетну пресечну аргументацију. Пре неколико дана грмнуло је од преко-
 океанске стране: "Да је претседник Сједињених држава наредио да се настави
 рад на фабриковању хидрогенске бомбе. Заповест драматична, бесумна, али ства-
 тако пресечна, мисао пре-сеч-на. Али није претседник, него пресечну мисао
 објављује министар: "Ми немамо бомбу, и не треба нам, јер ми хаћемо мир, и оста-
 верићемо мир. С друге стране, пресечност репрезентује угледни члан парламен-
 та. "Ми имамо бомбу, али имамо је само зато што хаћемо мир, и баш с помоћу
 бомбе ћемо и сачувати мир." Прва страна преузима: "А чули сте експлезију! Да,
 имамо сад бомбу и ми, и тако је и добро, ранотеча у моћи и престижу руса,
 што ће најзад и загарантовати мир. Ступе пред микрофон професор, филозоф.
 "Смирити се, не бајте се од бомбе, бомба сама собом неће праснути. Сваки је
 зао и неваљало, он једнај у коме је и пресак и прѣпаст. Али умирите се, стојимо
 пред конференцијом..." Даровитим режисерима конференције и вести прекопи.
 "Али требало би једнако да изрежиремо конференцију на ^{Анти} антику, тамо куда од-
 тез ^В непресечна храброст и неумарна мисао људи од науке, људи од коопераци-
 је — једнако једнако и једнако конференција понесе једнако непресечни ^{Став} став или јед-
 ну непресечну идеју. У ^{Ка} Антарктику, ^{Ка} можда конференција успети да замисли,
 и напереле, стравну ледену хладноћу, и стравну вредину супербомбе "као у унут-
 рашњости сунца", ^{Ка} како је недовољно паручена свету. Можда конференција имати
 непресечну менту једнако ^{Ка} техничког писца који је недовољно писаво: "Како, те мора
 бити највеће вредине и највеће хладноће. Да, ме скоро изгори, рај му је да ^{Ка} јурнеј
 кад, ^{Ка} а ко се скоро сирине, рај му је да скочи у ветру. Тако нешта пак-
 тено ће настати кад се испали и супербомба, и настане вредина као у унутраш-
 њости сунца, ^{Ка} и ледене пустош пражњине од свега раз^{Ка}асеног и убијеног..." Умири-
 те се, људи, ако још можете да се умирите. Слушајте, обе стране савете паручују:
 "Још није касно! Још може бити мир! Може и може. Прѣстојте и једнаставнога
 мире који би, према ономе што ^{Ка} у лабораторији и лаборанти и материјал за
 бомбе, став неколико варијета, уз неваљало, неку непресечну ~~мисао~~ мисао.

У уласу своје свет бежи и од даровитих и од пресечних
 људи, и признаје још ~~оно~~ саме велике законе света. ^{Ка} Ево ту још има небесе,
 правде, истине, и ~~чепина~~ ^{Ка} тако и мало хумора. ^{Ка} Прег ~~збога~~ ^{Ка} ~~радио~~ ^{Ка} ~~блага~~

За завршетак, dok smo još pri malo veseliјem raspolo-
 ženju, da, sa ljubaznom dozvolom, uputimo првеј конференцији на споразум и сарад-
 њу једну молбу, и ~~да~~ просечна питања на која бисмо желели да нам се дају не-
 просечни одговори. Моћ је да нам се сачувају просечне смрти. А два питања:
 Како ће бити стоље света као ~~у свим~~ ^{у свим} људи не буду више имале никакве
 пасив. ² ~~Зему~~ ^{Зему} ће служити, у пустињи, ^{у најсавршенјој} демократији, живот који не
 вреди живети. ²

Милорад Секулић

Милорад Секулић